

SI4 025

AKADEMIA OBRONY NARODOWEJ

Waldemar KITLER

**GRA OBRONNA
WYŻSZYCH KURSÓW OBRONNYCH**

**nt.: ORGANIZACJA OBRONY NARODOWEJ
W SYTUACJI KRYZYSU POLITYCZNO-MILITARNEGO**

(grupa wojewódzka)

52184

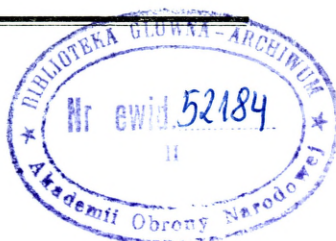

WARSZAWA

1999

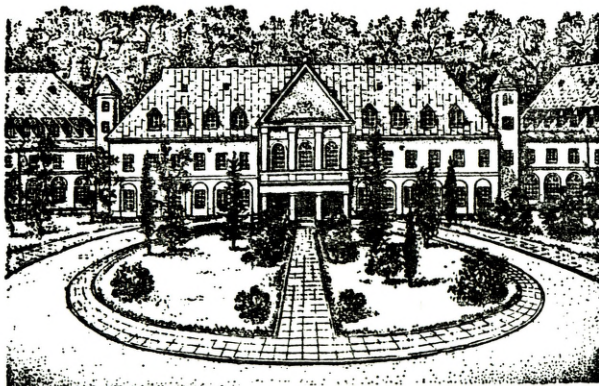

AKADEMIA OBRONY NARODOWEJ

Waldemar KITLER

**GRA OBRONNA
WYŻSZYCH KURSÓW OBRONNYCH
nt.: ORGANIZACJA OBRONY NARODOWEJ
W SYTUACJI KRYZYSU POLITYCZNO-MILITARNEGO
(grupa wojewódzka)**

WARSZAWA

1999

Niniejszy materiał studyjny jest przeznaczony do wykorzystania na Wyższych Kursach Obronnych dla kierowniczej kadry administracji państwowej.

MYŚL PRZEWODNIA GRY DECYZYJNEJ

z uczestnikami Wyższych Kursów Obronnych Kadry Kierowniczej
Administracji Publicznej
(grupa wojewódzka)

TEMAT:

ORGANIZACJA OBRONY NARODOWEJ W SYTUACJI KRYZYSU POLITYCZNO-MILITARNEGO

CELE:

1. Kształcące:

a) rozwijanie zdolności wnikania w kompleksowe i trudne problemy oraz rozwiązania, rozwijanie pewności działania i wzajemnego zrozumienia,

b) zapewnienie i zobrazowanie uczestnikom gry warsztatu pracy i sztuki negocjacji,

c) doskonalenie warsztatu, formułowanie opcji i wyboru strategii działania.

2. Merytoryczne (gry):

a) identyfikacja zagrożeń województwa oraz ich skutków,

b) wypracowanie wniosków co do głównych kierunków doskonalenia
Obrony Narodowej w województwie,

c) określenie potrzeb w zakresie technik współdziałania poszczególnych
elementów obrony narodowej w sytuacji kryzysowej.

d) ćwiczenie:

- procedur w sferze zarządzania kryzysowego, włączając w to proces podejmowania decyzji przez wojewodę;

- zdolności reagowania i dostosowywania się do potencjalnej sytuacji kryzysowej, w której możliwe jest zastosowanie wszystkich środków państwowych (z siłami zbrojnymi włącznie) oraz organizacji pozarządowych.

CZAS: 5 x 45'

CZAS OPERACYJNY: Zgodny z czasem astronomicznym.

MIEJSCE: Wydział Strategiczno-Obronny AON

UCZESTNICY: Słuchacze Wyższych Kursów Obronnych, kadra dydaktyczno-naukowa AON, przedstawiciele instytucji państwowych.

FORMA: Gra kombinowana z elementami gry sztabowej i problemowej.

ZAGADNIENIA DO ROZPATRZENIA:

1. Ocena stopnia i charakteru zagrożenia obszaru RP oraz skutków kryzysu.

2. Ocena głównych kierunków działania województwa w dziedzinie:

- a) gospodarczej i wyżywienia,
- b) ochrony ludności (osób, dóbr i środowiska),
- c) bezpieczeństwa i porządku publicznego,
- d) wsparcie wojskowego,
- e) polityki informacyjnej,
- f) legislacji obronnej.

3. Przedstawienie propozycji organizacji działań w sferze kierowania obroną i współdziałania:

a) analiza gotowości pokojowego systemu kierowania do podjęcia działań w sytuacji kryzysowej;

b) koncepcja struktur i sposobu kierowania obroną narodową w sytuacji kryzysowej, określenie potrzeb w tym zakresie.

4. Zasadnicze problemy organizacji obrony narodowej w aspekcie terytorialnym.

5. Wstępna koncepcja wydzielenia środków finansowych.

USTALENIA ORGANIZACYJNO-METODYCZNE:

1. Przebieg gry decyzyjnej (organizacja gry)

Gra decyzyjna odbędzie się w etapach:

- **Etap wstępny** rozpocznie się instruktażem (kilka dni przed zajęciami), w czasie którego uczestnicy zostaną zapoznani z ideą gry decyzyjnej, dokonany zostanie podział na zespoły robocze (wg potrzeb) i wręczone dokumenty ćwiczenia (wprowadzenie do gry - założenie nr 1) wraz z określeniem zadań zespołów do czasu zajęć zasadniczych.

- **Etap pierwszy** (w dniu zajęć - 2-3 godz.) po czynnościach inauguracyjnych zajęcia nastąpi wysłuchanie głównych tez stanowiących rezultat prac w etapie wstępnym. Następnie, obydwie zespoły przystąpią do pracy zgodnie z ustaleniami poczynionymi na instruktażu i w czasie rozpoczęcia zajęć.

- **Etap drugi** (w dniu zajęć - 1-2 godz.) stanowi końcowy etap gry, w czasie którego przedstawione zostaną ostateczne opcje rozwiązań.

- **Etap trzeci** polega na przeprowadzeniu oddzielnej gry obronnej, związanej z rozwiązywaniem konkretnych sytuacji problemowych, wraz z uruchamianiem pewnych technik działania. Etap ten traktowany jest, jako oddzielna gra, prowadzona w innym dniu zajęć, do której przygotowany zostanie oddzielny zestaw materiałów.

2. Zadania uczestników gry

1) Po otrzymaniu „Myśli przewodniej gry ...” i założeń nr 1, uczestnicy gry dokonują oceny sytuacji województwa i, zgodnie z treścią zagadnień oraz własnymi przemyśleniami, przygotowują *pisemny materiał studyjny* (do 4 stron maszynopisu) dotyczący rozpatrywanych kwestii.

2) W celu nadania wysokiej wartości przygotowanym materiałom zaleca się poparcie ich stosownymi kalkulacjami i diagnozą stanu prawnego w państwie.

3) W pierwszym etapie gry uczestnicy dokonują niezbędnej weryfikacji rezultatów swoich dociekań i, korzystając z pomocy osób prowadzących grę, przygotowują ostateczną wersję swoich rozwiązań.

4) W drugim etapie gry odbędzie się prezentacja głównych problemów rozwiązań, po czym przeprowadzona będzie dyskusja nad ich treścią.

3. Członkowie zespołu prowadzącego

Lp.	DZIEDZINA	INSTYTUCJA
1.	Polityka zagraniczna	BBN, DSO MON, WS-O
2.	Gospodarka i wyżywienie	BBN, DSO MON, WS-O
3.	Ochrona ludności	MOŚZNIŁ, DSO MON, UZK i OC
4.	Porządek i bezp. publiczne	MSWiA
5.	Obrona militarna	DSO MON, WS-O
6.	Polityka informacyjna	DSO MON, BBN, WS-O
7.	Legislacja obronna	DSO MON, WS-O

ZAŁĄCZNIKI:

1. Wyciąg z decyzji Wojewody
2. Uzasadnienie problematyki gry i jej istota.
3. Wzór Raportu z gry
4. Wprowadzenie do gry decyzyjnej założenie nr 1.
5. Informacje dodatkowe do Wprowadzenia do gry decyzyjnej założenie nr 2.
7. inne wg potrzeb (Decyzja władz centralnych, mapa sytuacji kryzysowej, itd.).

Konsultanci merytoryczni:

1. P. GÓRSKI - DSO MON
2. E. JENDRASZCZAK - DSO MON
3. K. KORZECKI - DSO MON
4. L. PIWOWARSKI - UZKiOC
5. Z.A. POZNAŃSKI
6. T. STEFANIAK - URM
7. W. SZYMCZYK - MSWiA
8. S. WILCZKOWIAK - DSO MOŚZNIŁ

**WYCIĄG Z DECYZJI
WOJEWODY PODLASKIEGO**

nr ... z dnia (...), Białystok

w sprawie podjęcia nadzwyczajnych działań rządu w sytuacji kryzysu
polityczno-militarnego

Na podstawie, zarządza się co następuje:

§ 1.

Tworzy się Zespół Ekspertki do Spraw Zarządzania w Sytuacjach Kryzysowych, zwany dalej „Zespołem”.

§ 2.

W skład Zespołu wchodzi: *ze względu na zmieniający się skład uczestników WKO – względów szkoleniowych - składu nie podaje się.*

§ 3.

Celem prac Zespołu jest:

1) przygotowanie oceny zagrożenia województwa w sytuacji kryzysu polityczno-militarnego oraz koncepcji działań w poszczególnych dziedzinach działalności województwa,

2) realizacji zadania głównego służy wykonanie zadań szczegółowych:

a. przedstawienie opcji zagrożeń bezpieczeństwa województwa w sytuacji kryzysu polityczno-militarnego.

b. zaproponowanie działania w dziedzinie:

a) gospodarczej i wyżywienia,

b) bezpieczeństwa i porządku publicznego,

c) wsparcia wojskowego,

d) ochrony ludności,

- e) polityki informacyjnej,
- f) legislacji obronnej
- c. przedstawienie propozycji organizacji działań wojewody w sferze kierowania obroną i współdziałania.
- d. określenie zasadniczych problemów organizacji obrony narodowej w aspekcie terytorialnym.
- e. przedstawienie koncepcji wydzielenia środków finansowych.

§ 4.

1. Organizacja pracy zespołów:

- a) skład zespołów: (ze względów ćwiczebnych nie podaje się),
- b) w zespole wyznacza się przewodniczącego odpowiedzialnego za przygotowanie sprawozdań z pracy zespołu (ze względów ćwiczebnych przewodniczących wyznaczy kierownik gry).

2. Harmonogram pracy:

a. w dniach **D-3;2** dokonać wstępnej oceny sytuacji państwa i przedstawić, w postaci zwartych opracowań, opcje działań państwa zgodnie z zadaniami szczegółowymi,

b. w dniu „**D**” (*dzień zajęć na WKO*) przeprowadzić grę decyzyjną, w toku której dokonać koniecznej weryfikacji przygotowanych opcji rozwiązań,

c. dokonać konfrontacji rezultatów prac zespołów, metodą seminaryjną, po czym - przygotować „**Raport z gry**”, stanowiący materiał pomocniczy do decyzji Wojewody w sprawie dalszych prac w sytuacji kryzysowej.

d. do prac w etapie wstępnym każdy z ekspertów wykorzystuje pracowników podległych mu instytucji (*dla celów ćwiczebnych - materiały pomocnicze dla WKO*).

e. nadzór organizacyjno-metodyczny nad pracami zespołów sprawować będzie.....(*dla celów ćwiczebnych - mjr dr inż. Waldemar KITLER*).

§ 5.

Zespół zakończy swoje działanie po ustaniu przyczyn jego utworzenia, zgodnie z decyzją Wojewody.

§ 6.

wc Członkowie Zespołu ponoszą odpowiedzialność za zachowanie
militaryjnej i państwowej.

§ 7.

Decyzja wchodzi w życie z dniem podpisania.

WOJEWODA

.....

UZASADNIENIE PROBLEMATYKI GRY I JEJ ISTOTA

1. Identyfikacja problematyki gry

Kilka ostatnich lat w historii państwa polskiego przepełnione jest dążeniami społeczeństwa i jego władz do osiągnięcia godnego poziomu życia i rozwoju. Pragnienia te nie zawsze pozostają w zgodzie z procesami społecznymi zachodzącymi z państwie i jego najbliższym - strategicznym - otoczeniu.

Polska, jako podmiot stosunków międzynarodowych staje się aktorem procesów, których właściwy bieg leży w żywotnym interesie całego narodu. Wyprzedzają one często poziom świadomości społecznej i gotowości państwa do sprostania ich wymaganiom. Zjawiska integracyjne wymagają odejścia od zimnowojennego stylu pojmowania bezpieczeństwa państwa - bezpieczeństwa, które nie może sprowadzać się wyłącznie do działania na rzecz przygotowania się do klasycznie pojmowanej wojny, ale także do przeciwdziałania jej i innym formom zagrożeń poprzez zapobieganie ich przyczynom i skutkom. Sprowadza się to zatem do działań od konstrukcji spójnego - odpowiadającego wymaganiom współczesności - prawa w sferze bezpieczeństwa narodowego poczynawszy, poprzez właściwą budowę obrony narodowej, na świadomie i obronnie przygotowanym społeczeństwie kończąc.

Niezwykle bolesnych dowodów „złego” myślenia i opieszałego działania doznaje społeczeństwo niemal każdego dnia. Odwlekają się decyzje strategiczne dla bezpieczeństwa państwa ze względu na brak solidnych podstaw prawnych i rozdziału kompetencji między poszczególne ogniwa władzy i administracji. Prywatyzacja „rozbiła” niestety system świadczeń rzeczowych na rzecz obronności. Terytorialne i samorządowe organy władzy i administracji nie mają dostatecznych możliwości zapewnienia społeczności lokalnym akceptowalnych warunków życia w razie zagrożeń, a dzieje

się to nadal głównie za sprawą centralizacji decyzji w sferze planowania obrony cywilnej, zadań obronnych gospodarki i każdego obywatela z osobna.

Szczególnie dotkliwym przykładem nieudolności centralnego rozdzielnictwa praw i powinności okazała się powódź w połowie 1997 roku na olbrzymich połaciach Polski. Budzi ona potrzebę refleksji nad ideą obrony narodowej (bezpieczeństwa narodowego).

Pewną nadzieję, na drodze ku lepszemu, rozbudziły procesy integracyjne ze strukturami europejskimi, a także narodowe (wewnętrzne) działania proobronne jakimi są: wszczęcie procesu narodowego planowania obronnego, projekty nowych aktów prawnych w dziedzinie obronności i bezpieczeństwa państwa, a głównie oddolne inicjatywy społeczne, które zdały najlepszy egzamin w czasie wspomnianej klęski żywiołowej.

W polskiej myśli teoretycznej, a co najważniejsze - i w praktyce - rodzi się idea **Obrony Narodowej** rozumianej jako **całokształt sił i środków państwa i społeczeństwa, ich wzajemne relacje i proces oddziaływania na otoczenie, w celu zapobiegania i przeciwdziałania wszelkiego rodzaju zagrożeniom godzącym w interes narodowy.**

Obrona narodowa obejmuje dwa główne elementy. Jednym z nich jest, dotąd ściśle sformalizowany i sterowany centralnie, *System Obrony Państwa* rozumiany jako *wewnętrznie skoordynowany i uporządkowany układ elementów organizacyjnych, ludzkich i materiałowych oraz powiązań między nimi mający na celu przeciwdziałanie zagrożeniom bezpieczeństwa państwa i ich skutkom.* Ten element obrony narodowej stanowi formę spełniania funkcji państwa wobec społeczeństwa i jego organizacji, której realizacja wynika z istoty polityki obronnej państwa, jego budżetu i rozdziału kompetencji i obowiązków pomiędzy poszczególne podmioty państwa (organy władzy i administracji, instytucje i organizacje państwowe oraz prywatne, którym powierzono zadania obronne).

Niejako z boku, do niedawna niezauważalna, budzi się idea *samoobrony powszechnej* - drugiego elementu obrony narodowej, rozumianej jako *dziedzina samoorganizacji społeczności lokalnej obejmująca działania z zakresu bezpieczeństwa narodowego.*

To właśnie ta część obrony narodowej zdała najlepiej egzamin w czasie klęski powodzi, a nie dostrzeganie jej sprawiło jedynie, że wielu ludzi, pełnych zapału i woli działania nie mogło w pełni przysłużyć się idei samoobrony, a to z uwagi na brak niezbędnych umiejętności i choćby podstawowej organizacji działań na szczeblu najniższym (rodzina, dom, ulica, wieś, miasto, gmina). Wszystko to co miało miejsce w rejonach klęski rodziło się z dnia na dzień i świadczyć jedynie może o tym, że zjawisko samoobrony istnieje, bez względu na wolę i decyzje władz szczebla centralnego. Dla uzupełnienia dodajmy, że owa samoobrona przejawiać się może w takich sferach jak *bezpieczeństwo publiczne, bezpieczeństwo socjalne, ratownictwo, samopomoc, ochrona dóbr kultury* (wyróżnijmy ją celowo, choć mogłaby stanowić część działań ratowniczych), a także *obrona przed agresją (zbrojna i bierna)* itd.

Cały wysiłek państwa musi zmierzać do pogodzenia i zharmonizowania tych dwu elementów obrony narodowej. Idea owego działania zawiera się w konieczności pogodzenia interesów państwa z interesami społeczności lokalnych w wykreowaniu prawa obronnego doceniającego inicjatywy oddolne, a także we właściwej konstrukcji obronnej państwa polegającej m.in. na stworzeniu spójnej organizacji terytorialnej, w podstawowych dziedzinach jego funkcjonowania (gospodarczej, obronnej, ochrony środowiska, etc.).

W innym – rozwojowym – ujęciu Obrona Narodowa obejmuje dwa podsystemy funkcjonalne. Jeden z nich – to podsystem obrony militarnej, zaś drugi – to podsystem obrony niemilitarnej (cywilnej). Obydwa te elementy nawzajem się uzupełniają i wspierają, w sferze moralnej i materialnej.

Podstawę myślenia i działania obronnego i jego pierwszy etap stanowi właściwa identyfikacja zagrożeń państwa, w tym zagrożeń polityczno-militarnych, ich przyczyn i skutków. Wstępne choćby rozważenie owego problemu pozwala stwierdzić, że zagrożenia polityczno-militarne nie wiążą się tylko z groźbą konfrontacji zbrojnej, ale także z zagrożeniem dla środowiska naturalnego, trudnościami gospodarczymi, problemami społecznymi i narodowościowymi, epidemiami, problemami w sferze wyżywienia ludności, opieki zdrowotnej i weterynaryjnej, i wielu innymi. Tylko należyte po-

znanie ryzyka zagrożeń i ich skutków może stanowić podstawę dalszego, szeroko pojętego działania obronnego.

Chyba jednym z największych mankamentów polskiego bezpieczeństwa jest oddzielenie problematyki czysto obronnej, kojarzącej się z obroną militarną, od innych sfer bezpieczeństwa. Sprawilo to, że głównie na szczeblu centralnym istnieje znaczne „rozmycie” kompetencji i odpowiedzialności między różnych aktorów sceny władzy politycznej i administracji państwowej.

Mimo, iż bezpieczeństwo narodowe jest problemem ponadresortowym, poszczególnymi jego sferami kierują odpowiadający im ministrowie, a najbardziej niepokojącą rzeczą jest fakt braku centralnej instytucji rządowej obejmującej swymi kompetencjami wszystkie dziedziny bezpieczeństwa narodowego.

Mnożenie przykładów nie przyniesie chyba niczego innego niż wniosku, że istnieje poważna luka w administracji centralnej, polegająca na braku swoistego sekretariatu obrony - organu administracyjnego (sztabowego) funkcjonującego u boku premiera, jako element administracji rządowej, skupiający problemy bezpieczeństwa państwa we wszystkich dziedzinach (gospodarczej, politycznej, edukacji, zagranicznej, militarnej, ekologicznej, społecznej itd.). Organem takim, po pewnych korektach, mogłoby być Biuro Bezpieczeństwa Narodowego, lecz - z uwagi na stan prawny obowiązujący w państwie i formalny „zgon” KOK-u - funkcjonujące pod nadzorem premiera rządu (tym bardziej, że przewidziana w Konstytucji RP Rada Gabinetowa, przy Prezydencie RP, nie ma uprawnień prawodawczych, przysługujących Radzie Ministrów). Rezultatem owych niejasności kompetencyjnych jest „zatrzymanie” się kreacji bezpieczeństwa na szczeblu każdego ministra (równorzędnego) z osobna, a koordynacja na poziomie najwyższym „kuleje”, często z braku woli i mocy politycznej, a równie często z powodu partykularnych interesów ugrupowań politycznych.

Świątną okazję dla uzyskania wysokiej sprawności systemu bezpieczeństwa, głównie na szczeblu terytorialnym, stanowi reforma administracyjna kraju. Zgodnie z jej rezultatami wojewodzie, staroście i wójtowi (równorzędnemu) powierzono - należy tym organom - zakres kompetencji i odpowie-

działności w interesującej nas sferze bezpieczeństwa (w tym – obronności państwa) i porządku publicznego. Wojewoda uzyskał rzeczywiste uprawnienia władcze i koordynacyjne nad wieloma administracjami, dotąd specjalnymi (w tym: służbami, inspekcjami i policjami), dzięki czemu ma możliwość rzeczywistego zarządzania (planowania, organizowania, kontrolowania i motywowania) przedsięwzięciami obrony cywilnej (niemilitarnej), na które składają się misje ochrony ludności, ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego, tworzenia i ochrony rezerw i zasobów, wsparcia dla sił zbrojnych (własnych i sojusznicznych), zabezpieczenia funkcjonowania organów władzy, a także edukacji obrotnej społeczeństwa (obejmującej m.in.: „wyposażenie” społeczeństwa w umiejętności i nawyki radzenia sobie w sytuacjach trudnych, wychowanie patriotyczno-obronne, profilowanie wojskowe itd.).

Konsekwencją tych uprawnień staje się potrzeba właściwej konstrukcji organu wykonawczego wojewody, który w jego imieniu koordynować będzie - merytorycznie - działalność wszystkich podmiotów na obszarze województwa - podległych wojewodzie, przez niego nadzorowanych lub z nim współdziałających (np. organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy prywatni itd.).

Przy okazji zmian nie można zapominać o sferze współpracy cywilno-wojskowej (w nomenklaturze NATO „CIMIC” - civil-military co-operation), stanowiącej wspólny obszar podsystemów: obrony militarnej i obrony cywilnej (niemilitarnej). Rezultatem uwzględnienia tegoż zagadnienia jest potrzeba takiej konstrukcji wspomnianego wyżej organu wykonawczego wojewody, aby mógł łączyć aspekty bezpieczeństwa cywilnego z zadaniami wsparcia dla sił zbrojnych. Z drugiej zaś strony, niezespólny organ administracji wojskowej - Szef WSzW - powinien mieć możliwość merytorycznej współpracy z wojewodą, jako organ koordynujący CIMIC w imieniu sił zbrojnych. Raz, jako partner administracji cywilnej realizującej wsparcie dla na rzecz sił zbrojnych, innym zaś razem, jako koordynator wojskowego wsparcia dla władz cywilnych.

Mimo braków i niedociągnięć, należy szukać rozsądnych rozwiązań w ramach obowiązującego stanu prawnego, z uwzględnieniem prognoz rozwoju obronności i systemu bezpieczeństwa cywilnego. Rodzą się zatem gene-

ralne problemy, których choćby częściowe wykreowanie stanowi istotę wielu działań, a w tym **gier decyzyjnych**, rozgrywanych na różnych szczeblach, a dzięki doskonałej okazji również w *Akademii Obrony Narodowej*, *najważniejszej kuźni świadomości obronnej w państwie polskim*.

2. Istota gry decyzyjnej

Gra decyzyjna stanowi skoordynowany proces międzyludzki, ze zgranym zastosowaniem ścisłych reguł, skupiony wokół nadrzędnych idei oraz zbudowany w celu dostarczenia rezultatu związanego z jego celami.

Gry organizuje się z uwagi na fakt, iż często przywódcy polityczni, przedstawiciele władz państwowych i dowódcy wojskowi nie mogą w należytym czasie rozwiązać problemów pojawiających się w sferze ich działalności. Pozwalają one często na spontaniczne i niestandardowe podejście do problemu, bez podporządkowywania się woli kierownictwa, a co za tym idzie na eksperckie wykreowanie opcji rozwiązań, które choć nie stanowią ostatecznej odpowiedzi i nie dostarczają jedynej metody rozwiązania problemu, stanowią olbrzymi krok na drodze do celu.

W swej czystej postaci gry odbywają się, z zachowaniem kanonów procedury przygotowania, przeprowadzenia i podsumowania, w sytuacjach szczególnie trudnych lub w ramach szkolenia obronnego (znane wszystkim pojęcie „gry wojenne”). W drugim przypadku organizatorom gier przyświecają różne cele, a głównie:

1. Tworzenie opcji bezpieczeństwa państwa (na każdym szczeblu).
2. Kreowanie idei proobronnych poprzez wnikliwe wnikanie w kompleksowe i trudne problemy oraz rozwiązania.
3. Tworzenie warsztatu trudnej sztuki negocjacji i współpracy.
4. Syntetyzowanie różnych informacji i kreowanie wiernych, wyczerpujących i skoordynowanych rezultatów.

Obok tych zasadniczych celów, pojawiają się również cele wynikające z misji uczelni wyższej:

1. Kształcenie i „trenowanie” uczestników gier.

2. Kreowanie pewności działania (nieograniczona wolność wypowiedzi) i wzajemnego zrozumienia.

3. Prezentacja obrazu warsztatu pracy uczestników gry.

W celu uniknięcia ewentualnych skojarzeń z sytuacją realną, scenariusz sytuacji międzynarodowej ma charakter ogólny, lecz mimo to zawiera dostateczną ilość informacji, niezbędnych dla zrozumienia kontekstu sytuacji i właściwej interpretacji zdarzeń. W reagowaniu na tę sytuację można przewidzieć użycie różnych środków państwowych i międzynarodowych, lecz - bez względu na ich rodzaj - działania utrudnione są z uwagi na zaangażowanie militarne państw-uczestników napiętej sytuacji międzynarodowej (ostrego sporu międzynarodowego). Utrudnione jest więc udzielenie pomocy humanitarnej, bez wsparcia i ochrony ze strony sił zbrojnych zaangażowanych humanitarnie państw.

Scenariusz gry zawiera następujące elementy:

1. Sytuację międzynarodową, w zakresie bezpieczeństwa, w regionie Europy Środkowo-Wschodniej.

2. Sytuacje wewnętrzne poszczególnych państw, które ulegają takiemu pogorszeniu, iż coraz bardziej utrudniają udzielenie pomocy humanitarnej i przeprowadzenie operacji pokojowej.

3. Sytuację w państwie „NIEBIESCY”, której ocena w aspekcie międzynarodowym i wewnętrznym stanowi podstawę działań w sferze obrony interesów narodowych.

4. Zarys sytuacji w województwie, który stanowi podstawę działań wojewody w grze wojewódzkiej.

5. Inne dane i informacje uzupełniające, związane m.in. z udoskonalaniem treści i kształtu gry.

**OGÓLNY WZÓR UKŁADU I TREŚCI „RAPORTU
PRZEWODNICZĄCEGO ZESPOŁU GRY DECYZYJNEJ
W ZAKRESIE REALIZACJI ZADAŃ OBRONNYCH
WOJEWÓDZTWA”**

(wariant)

RAPORT

z posiedzenia zespołu eksperckiego w dniu ... w sprawie oceny zagrożenia województwa oraz koncepcji działań w sytuacji kryzysu polityczno-militarnego.

1. Zespół ekspertów na posiedzeniu w dniu... ocenił, że sytuacja województwa jest...

Za najgroźniejsze dla terytorium województwa i społeczeństwa uważamy:

- a. w dziedzinie politycznej...,
- b. w dziedzinie gospodarczej i wyżywienia...,
- c. w dziedzinie porządku i bezpieczeństwa publicznego,
- d. w dziedzinie ochrony ludności (osób, dóbr i środowiska)...
- e. w dziedzinie militarnej...,
- f. w sferze informacyjnej... .

Liczyć się należy z możliwością.....

Przewidywać należy, że.....

(tu następuje ogólna diagnoza i prognoza zagrożenia województwa w podstawowych dziedzinach jego funkcjonowania)

2. Wobec takiej oceny uznajemy, że główne zadania obronne województwa są następujące:

- a. w dziedzinie gospodarczej i wyżywienia

Za główne i najpilniejsze należy uznać.....

(analogicznie w pozostałych dziedzinach funkcjonowania województwa)

3. Ogólne możliwości i sposoby realizacji zadań:

Do realizacji powyższych zadań należy... . Możliwe jest wykorzystanie (wykonanie) Koniecznym wydaje się nawiązanie współpracy z i dążenie do uzyskania pomocy rządu w zakresie..... .

4. Kierowanie:

Aktualny stan umożliwia (uniemożliwia) kierowanie obroną województwa w sytuacji kryzysowej i realizację zadań priorytetowych. Zespół proponuje (tu szczegóły w sferze kierowania np.: utworzenie zespołu antykryzysowego i inne).

5. Organizacja obrony województwa w aspekcie terytorialnym.....

.....
Główny wysiłek współpracy skupić na.....
.....

Za niezbędne należy uznać.....
.....

6. W celu pokrycia kosztów, należy.....

Przewodniczący Zespołu Nr ...

.....

**WPROWADZENIE DO GRY DECYZYJNEJ
NA WYŻSZYCH KURSACH OBRONNYCH**

(założenie 1)

(Uwaga: Materiał przekazywany uczestnikom gry na kilka dni przed jej
rozpoczęciem)

**I. TEMAT: ORGANIZACJA OBRONY NARODOWEJ
W WOJEWÓDZTWIE W SYTUACJI KRYZYSU
POLITYCZNO-MILITARNEGO**

II. SYTUACJA OGÓLNA:

ASPEKT POLITYCZNY

BRAZOWI

Zmiany polityczne i gospodarcze BRAZOWYCH w aspekcie wewnętrznym i zewnętrznym nie następują zgodnie z życzeniem władz państwa i opinii publicznej.

BRAZOWI są nadal poważnym partnerem gospodarczym NIEBIESKICH, co daje im możliwość uzależnienia przemysłu przetwórczego NIEBIESKICH od dostaw surowców, w tym ropy, gazu i rudy żelaza, Oficjalnie nie ma sygnałów, że BRAZOWI usiłują wykorzystać do celów politycznych swoją pozycję głównego dostawcy. Nie można jednak wykluczyć, że w przyszłości czynnik ten zostanie wykorzystany. Nie ma również bezpośrednich sygnałów by dążyli do politycznego izolowania NIEBIESKICH. Nadal jednak władze BRAZOWYCH twierdzą, że rozszerzenie NATO jest równoznaczne z próbą izolowania i wzrostem zagrożenia BRAZOWYCH. Wstąpienie NIEBIESKICH do NATO nie zyskało ich akceptacji, a dla ugrupowań politycznych stanowi zasadniczy argument w walce o przejęcie władzy w państwie.

Dążenie BRAZOWYCH do wywierania wpływu na rozwój sytuacji w państwie CZERWONYCH oraz do dominacji w strefie swoich dawnych wpływów (państwa postkomunistyczne), wiąże się z próbą utworzenia konkurencyjnego dla NATO sojuszu obronnego, obejmującego państwa sojusznicze BRAZOWYCH. Wypowiedź ministra spraw zagranicznych BRAZOWYCH adresowana w szczególności do sąsiadów, że „polityka zagraniczna i polityka bezpieczeństwa powinny dać priorytet siłowemu rozstrzygnięciu konfliktów przede wszystkim na terytorium byłego „Związku Państw Socjalistycznych” (ZPS), świadczy o znacznym wpływie wojskowych na politykę zagraniczną tego kraju.

Państwa zachodnie, zajęte problemami zjednoczonej Europy i państw bałkańskich, swoją przyzwalającą postawą umacniają BRAZOWYCH w przekonaniu do słuszności ich polityki zagranicznej.

W dalszym ciągu trwa konflikt w autonomii BRAZOWYCH; siły BRAZOWYCH uwikłane są w konflikty regionalne w państwach azjatyckich. Istnieją nadal potencjalne punkty zapalne, które mogą doprowadzić do starć zbrojnych. Jednym z nich jest coraz głośniejsza idea autonomii Obwodu Nadbałtyckiego BRAZOWYCH, a mającego wiele więzi historycznych z państwem ZIELONYCH.

Stan zdrowia prezydenta BRAZOWYCH rodzi obawę, że może dojść ponownie do walki o sukcesję. Politycy zabiegający o poparcie armii mogą uczynić wszystko, by dać jej okazję do zrekompensowania swoich niepowodzeń szybką i skuteczną akcją zbrojną w strefie wpływów BRAZOWYCH.

Niepokojący jest wzrost popularności komunistów i nacjonalistów. Doprowadzić to może do wyeksponowania idei imperialnych na terenie byłego „ZPS”.

Użycie przez BRAZOWYCH broni masowego rażenia jest mało prawdopodobne z uwagi na odstraszcający, równoważny potencjał Zachodu.

Media BRAZOWYCH chcąc zyskać więcej zwolenników ulegają komunistycznym i nacjonalistycznym tendencjom. Część prasy pisze o NIEBIESKICH w negatywnym świetle. Rozbieżność faktów prezentowanych przez media BRAZOWYCH świadczy o ich uległości wobec poszczególnych ugrupowań władzy.

W nowym budżecie BRAZOWYCH dokonano szeregu cięć w wydatkach socjalnych, a kontynuacja prywatyzacji zwiększa liczbę bezrobotnych, głównie w przemyśle ciężkim. Liczne strajki, wzrost bezrobocia, przestępczości i zaniżenie poziomu wyżywienia, jako skutki bezwzględnego procesu reform, przyczyniają się do jego spowolnienia.

GRANATOWI

Polityka GRANATOWYCH opiera się na ogół na zasadach dobrosąsiedzkich stosunków. Obawiając się dominacji BRAZOWYCH dążą do zapewnienia sobie gwarancji bezpieczeństwa i pomocy ekonomicznej ze strony Zachodu, kosztem ustępstw w dziedzinie zbrojeń nuklearnych.

Umowa o współpracy wojskowej między GRANATOWYMI a BRAZOWYMI (listopad 1995 r.) nie stanowi bezpośredniego zagrożenia bezpieczeństwa NIEBIESKICH. Przyczynia się ona do normalizacji stosunków między tymi państwami.

Nie rokuje powodzenia propozycja prezydenta GRANATOWYCH (w Bonn) utworzenia „trójkąta” GRANATOWI-NIEBIESCY-BRUNATNI. Może to doprowadzić do przeorientowania polityki GRANATOWYCH w kierunku przystąpienia do Układu Taszkienckiego „O bezpieczeństwie zbrojnym wspólnoty”. Sygnałem tego jest chociażby akceptacja przez GRANATOWYCH projektu wspólnej ochrony obszaru powietrznego członków wspólnoty.

Rozwiązany problem Floty Czarnomorskiej stanowi poważny krok na drodze do normalizacji stosunków BRAZOWI-GRANATOWI.

Ustępstwa GRANATOWYCH wobec BRAZOWYCH podyktowane są trudną sytuacją gospodarczą i uzależnieniem gospodarczym od centrum przemysłowego byłego „ZPS”. Stan gospodarki GRANATOWYCH ocenia się jako trudny. Nie ma w państwie GRANATOWYCH sił politycznych wrogo nastawionych do NIEBIESKICH na tyle silnych, które mogłyby doprowadzić do destabilizacji władzy i wywołania niepokoju społecznych na większą skalę.

Media GRANATOWYCH są na ogół przychylnie NIEBIESKIM. Jednak część z nich, szczególnie prasa regionalna na zachodzie GRANATOWYCH, zamieszcza wrogie i niechętne NIEBIESKIM materiały.

CZERWONI

CZERWONI, borykając się ze znacznymi trudnościami gospodarczymi, ulegają coraz bardziej wpływowi BRAZOWYCH. Unia gospodarcza z BRAZOWYMI ma zapewnić dostawy nośników energii po cenach BRAZOWYCH, w zamian za bezpłatną dzierżawę baz wojskowych. Podporządkowanie CZERWONYCH wiąże się z przejmowaniem ich majątku przez holding BRAZOWYCH i ustanowieniem nadzorca BRAZOWYCH w randze zastępcy szefa resortu. Sytuacja CZERWONYCH jest najlepszym dowodem ekspansywnej polityki BRAZOWYCH na obszarze państw byłego „ZPS”.

Słabe struktury związkowe, podporządkowanie mediów, słabość parlamentu i innych instytucji władzy sprawiają, że mimo trudnej sytuacji społecznej nie dochodzi do protestów na szeroką skalę. Od początku 1997 roku nasilają się protesty skrajnej opozycji, tłumione są jednak z całą bezwzględnością przez aparat przymusu wierny prezydentowi.

W ostatnim czasie CZERWONI wspierają BRAZOWYCH w dążeniach do restauracji ich wpływów imperialnych. CZERWONI popierają veto BRAZOWYCH wobec idei rozszerzenia NATO, a także są za utrzymaniem ścisłych więzi z krajami bałtyckimi.

Prezydent CZERWONYCH, chcąc umocnić swoją władzę, stwarza atmosferę zagrożenia i wrogości, dzięki czemu udaje mu się wprowadzić pozaconstytucyjne przepisy i decyzje oraz stosować nadzwyczajne środki sprawowania władzy.

CZERWONI uaktywniają swoją działalność w dziedzinie militarnej, porządku i bezpieczeństwa publicznego. Wspólne ćwiczenia z armią BRAZOWYCH podnieść mają morale żołnierzy i pewność bezpieczeństwa społecznego CZERWONYCH. Zacieśnia się współpraca służb granicznych BRAZOWYCH i CZERWONYCH na granicy z NIEBIESKIMI i innymi krajami (GRANATOWI, ZIELONI i inne państwa bałtyckie).

ZIELONI

Stosunki NIEBIESCY-ZIELONI układają się poprawnie. Znajduje to swój wyraz w sytuacji mniejszości narodowych. Ze względu na swój potencjał i położenie geostrategiczne, dostrzega się NIEBIESKICH jako ważnego partnera gospodarczego i pośrednika ułatwiającego bliższą współpracę z zachodnioeuropejskimi strukturami gospodarczymi i bezpieczeństwa.

Gospodarka ZIELONYCH, mimo iż nadal uzależniona od BRAZOWYCH, przeżywa znaczny rozkwit. Kartą przetargową w sporach BRAZOWI-ZIELONI staje się sytuacja mniejszości BRAZOWYCH. Wielu obywateli BRAZOWYCH mieszkających w państwie ZIELONYCH, pełniąc ważne funkcje w gospodarce i administracji, solidaryzuje się z dążeniami BRAZOWYCH do podporządkowania ZIELONYCH ich interesom. BRAZOWI odgrają się, że wstąpienie ZIELONYCH do NATO wiązać się będzie z wkroczeniem wojsk BRAZOWYCH na ich terytorium.

Mimo oficjalnego stanowiska rządu ZIELONYCH o tym, iż problem Obwodu Nadbałtyckiego jest wewnętrzną sprawą BRAZOWYCH wielu polityków, naukowców, a nawet znaczna część społeczeństwa ZIELONYCH tęskni za jednością z Obwodem Nadbałtyckim.

Bliskie kontakty ZIELONYCH z NIEBIESKIMI i krajami zachodnimi (batalion sił pokojowych ONZ, wejście do CEFTY, przejęcie znacznej ilości sprzętu i uzbrojenia wojskowego od NIEBIESKICH wywołały ostrą krytykę władz BRAZOWYCH.

Od wielu tygodni mają miejsce incydenty graniczne związane z naruszeniem przestrzeni powietrznej ZIELONYCH przez rozpoznawcze samoloty BRAZOWYCH, z kierunku nadbałtyckiego i znad obszaru CZERWONYCH. Ambasador BRAZOWYCH w państwie ZIELONYCH uzasadnia to błędami młodych pilotów po radykalnej zmianie personelu latającego.

ASPEKT MILITARNY

BRAZOWI

Cywilna kontrola w armii BRAZOWYCH napotyka na znaczny opór ze strony wyższych dowódców wojskowych. Minister obrony ma trudności z opanowaniem kłopotów natury gospodarczej i społecznej w armii (korupcja,

inflacja, dezercja, odejście młodej kadry itp.). Odejście 35 tys. oficerów młodszych do 30 roku życia w 1992 roku i dalszych 16 tys. w 1993 roku wzmocniło konserwatywny charakter armii, reprezentowany przez oficerów starszych. Zapowiada się dalszą redukcję sił zbrojnych.

BRAZOWI wstrzymali realizację układu START-2, warunkując jego kontynuację deklaracją paktu NATO o nie przyjmowaniu nowych członków do roku 2010.

Strategiczne siły BRAZOWYCH są gotowe do ataku nuklearnego lub konwencjonalnego w obszarze żywotnych interesów BRAZOWYCH. Wydłużono - dla jesiennego poboru - czas zasadniczej służby wojskowej, co pozwoliło podnieść stopień pokojowego ukończenia sił zbrojnych do ok. 80 %.

Zintensyfikowano ćwiczenia o około 20 %, szczególnie Floty Bałtyckiej i 21 armii. BRAZOWI zapowiadają wzmocnienie wspólnych ćwiczeń z CZERWONYMI, w których uczestniczyć mają Wojska Ochrony Pogranicza, Flota Bałtycka, Służba Celna i siły porządkowe MSW.

Sztaby sił zbrojnych BRAZOWYCH i CZERWONYCH przygotowują projekt połączenia sił zbrojnych obydwu państw, co wiązać się może z dyslokacją zwiększonej ilości wojsk BRAZOWYCH na terenie CZERWONYCH.

GRANATOWI

Pod koniec 1995 roku rozpoczęła działalność Generalna Inspekcja Wojskowa przy prezydencie z zadaniem kontroli resortów „siłowych”: MON, MSW. W tym samym czasie powołana przez prezydenta Główna Inspekcja Obrony rozpoczęła nadzorowanie restrukturyzacji sił zbrojnych, ich gotowości i szkolenia.

Ministerstwo Obrony zacieśnia współpracę z instytucjami zachodnimi w dziedzinie restrukturyzacji, przezbrajania i wspólnych ćwiczeń wojskowych. Oczekuje się sformułowania wspólnego batalionu NIEBIESKICH i GRANATOWYCH.

Koncepcja wspólnego z BRAZOWYMI systemu obrony powietrznej napotyka znaczne trudności organizacyjne i kompetencyjne. BRAZOWI pragną

przejąć dowodzenie połączonymi siłami, a także uzyskać nieograniczone prawo korzystania z przestrzeni powietrznej GRANATOWYCH.

CZERWONI

Zacieśniająca się współpraca wojskowa BRAZOWYCH i CZERWONYCH hamuje dotychczasowe zmiany, korzystnie wpływające na bezpieczeństwo NIEBIESKICH. Wstrzymano wycofywanie wojsk BRAZOWYCH, przygotowuje się projekt połączenia sił zbrojnych i rozmieszczenia na terenie CZERWONYCH części sił strategicznych BRAZOWYCH.

Na początku 1997 roku ujawniono plany ćwiczeń zgrywających systemy rozpoznania i dowodzenia BRAZOWYCH i CZERWONYCH. Ćwiczenia mają się wiązać z realizacją tematyki przegrupowań związków taktycznych, a nawet operacyjnych, obejmujących swym rozmachem obszar państwa CZERWONYCH i Obwodu Bałtyckiego.

Służba graniczna (Służba Celna i Wojska Ochrony Pogranicza) zastrzyła kontrolę na przejściach granicznych z ZIELONYMI. Planuje się przeprowadzenie wspólnych ćwiczeń BRAZOWYCH i CZERWONYCH pk. „ZAPORA”, mających na celu przeprowadzenie akcji porządkowych w strefie nadgranicznej CZERWONYCH z ZIELONYMI.

CZERWONI zapowiadają pilny zakup lub dzierżawę śmigłowców bojowych i dział o kalibrze powyżej 100 mm w celu uzupełnienia braków wynikających z limitu CFE.

ZIELONI

ZIELONI są w trakcie tworzenia Sił Ochrony Kraju. Szczególną uwagę przywiązuje się do tworzenia sił szybkiego reagowania (ok. 5000 żołnierzy), Sił Straży Granicznej i wojsk OT.

Ministerstwo Obrony, dążąc do uniezależnienia się od dostaw uzbrojenia i sprzętu od BRAZOWYCH, kontynuuje rozmowy z przedstawicielami przemysłu zbrojeniowego NIEBIESKICH i Europy Zachodniej na dostawy uzbrojenia i zakup (dzierżawę) licencji na produkcję amunicji, materiałów wybuchowych i uzbrojenia piechoty.

Planuje się zwiększenie ilości ćwiczeń mających na celu weryfikację planowanej struktury Sił Ochrony Kraju, a także przeprowadzenie wspólnych z pododdziałami państw zachodnich (i NIEBIESKICH) ćwiczeń o charakterze ratowniczym na wypadek sytuacji kryzysowych.

III. SYTUACJA SZCZEGÓŁOWA:

D - 2 miesiące^{x)}

BRAZOWI i CZERWONI podpisują porozumienie o unii gospodarczej i militarnej. Jednocześnie ambasadorzy tych państw, w stolicy ZIELONYCH, przekazują noty swych rządów, w których proponuje się ZIELONYM przyłączenie się do unii. W przeciwnym wypadku, ze względu na trudności gospodarcze, ograniczone zostaną dostawy surowców energetycznych i energii elektrycznej dla państw bałtyckich. Ograniczona zostanie również wymiana doświadczeń między BRAZOWYMI a ZIELONYMI w dziedzinie przemysłowej i technicznej.

BRAZOWI jako stały członek Rady Bezpieczeństwa żądają zaprzestania wymiany wojskowej między ZIELONYMI a NIEBIESKIMI i BRUNATNYMI, argumentując swoją postawę wzrastającym poczuciem zagrożenia swoich interesów.

D - 1,5 miesiąca

BRAZOWI i CZERWONI wzywają swych ambasadorów w celu przeprowadzenia konsultacji.

BRAZOWI zerwali całkowicie dostawy energii i paliw dla ZIELONYCH. W tej sytuacji ZIELONI zmuszeni zostali do uruchomienia strategicznych rezerw materiałowych, które mogą wystarczać zaledwie na dwa miesiące.

Na terenie ZIELONYCH dochodzi do częstych przerw w pracy i strajków inspirowanych przez osoby mniejszości BRAZOWYCH. Dochodzi do

^{x)} D-2 miesiące oznacza, że zdarzenie miało miejsce 2 miesiące przed dniem, w którym odbywa się gra.

zamieszek na tle narodowościowym na terenach zamieszkałych przez mniejszość BRAŻOWYCH. Społeczeństwo ZIELONYCH, ugrupowania nacjonalistyczne i media wskazują mniejszość BRAŻOWYCH jako jedno ze źródeł zaistniałych trudności. Przy okazji zamieszek społecznych w trudnej sytuacji znalazła się mniejszość NIEBIESKICH.

W wyniku wzrostu aktów sabotażu i nielegalnych przekroczeń granicy państwowej, ZIELONI postanowili powołać siły rezerwowe obrony terytorialnej i straży granicznej.

Na terenie elektrowni jądrowej w m. Ignalina doszło do ostrego sporu między wykwalifikowanymi robotnikami mniejszości BRAŻOWYCH, a pozostałą załogą. Dokonano uszkodzeń, przerywając pracę niektórych urządzeń przesyłowych. Strajkujący żądają natychmiastowego ustosunkowania się rządu ZIELONYCH do propozycji BRAŻOWYCH, odkładając postulaty zawodowe do załatwienia w terminie późniejszym.

Rząd ZIELONYCH zwrócił się do rządu NIEBIESKICH z prośbą o misję medacyjną w rozstrzygnięciu sporu i wyjaśnieniu kwestii spornych między ZIELONYMI a BRAŻOWYMI.

W D-20 siły desantu morskiego BRAŻOWYCH przeprowadziły ćwiczenia wojskowe w pobliżu wód terytorialnych ZIELONYCH. Doszło do naruszenia suwerenności obcych państw na pokładzie ich floty handlowej. Od połowy września wydzielone związki taktyczne CZERWONYCH i Obwodu Bałtyckiego przygotowują wspólne ćwiczenia pk. „TORFOWISKO”. W tym celu ambasador CZERWONYCH przekazał notę dyplomatyczną do władz ZIELONYCH z prośbą o umożliwienie przemarszu ich wojsk przez terytorium ZIELONYCH na terytorium Obwodu Bałtyckiego.

Nasilenie ćwiczeń wojskowych, wydłużenie odpraw celnych oraz napady na konwoje na drogach lądowych spowodowały spadek natężenia żeglugi i transportu lądowego oraz wzrost kosztów ubezpieczeń, grożąc całkowitym zerwaniem połączeń handlowych.

W ostatnich dniach zwiększył się znacznie napływ do NIEBIESKICH turystów mniejszości NIEBIESKICH z terenu ZIELONYCH. Są to tzw. turyści handlowi, z których część pozostaje u NIEBIESKICH dłużej ponad czas

deklarowany wcześniej. Obserwuje się nasilenie kradzieży i napadów na turystów ZIELONYCH, dokonywanych przez obcokrajowców. Ambasador ZIELONYCH w państwie NIEBIESKICH prosi MSZ o interwencję w tej sprawie. Turyści BRAZOWYCH i CZERWONYCH nie wracają do kraju, skupiając swą aktywność „handlową” na obszarze województwa warmińsko-mazurskiego i podlaskiego

Nie znani dotąd sprawcy dokonują napadów rabunkowych na magazyny żywności i hurtownie na terenie gmin przygranicznych. W Suwałkach, Hajnówce, Augustowie, Sokółce, Gołdapi i Dąbrowie Białostockiej miały miejsce akty sabotażu na terenie zakładów przemysłowych i stacji kolejowych.

Mniejszość ZIELONYCH w państwie NIEBIESKICH zwróciła się do marszałków Sejmu i Senatu o poparcie władz NIEBIESKICH dla narodu ZIELONYCH.

D - 1 miesiąc

Próby opanowania strajku w m. Ignalina nie przyniosły rezultatu. Zdesperowani pracownicy grożą tragicznym w skutkach przerwaniem systemu chłodzenia reaktorów jądrowych.

Radio, telewizja i inne media BRAZOWYCH i częściowo CZERWONYCH nasiliły kampanię przeciwko ZIELONYM. Prezentuje się wypowiedzi przywódców i wiece partii nacjonalistycznych żądających wkroczenia sił szybkiego reagowania na terytorium ZIELONYCH, w celu poprawy sytuacji mniejszości BRAZOWYCH i CZERWONYCH oraz wymuszenia uległości tego państwa wobec żądań BRAZOWYCH i CZERWONYCH.

Na terenie CZERWONYCH w pobliżu granicy z ZIELONYMI gromadzą się siły wojska, policji i straży granicznej mające wziąć udział w ćwiczeniu „TORFOWISKO-97”. Nadal brak zgody rządu ZIELONYCH na przemarsz tych wojsk.

Niepokój wywołany u ZIELONYCH zmusza ich rząd do podjęcia nadzwyczajnych środków w dziedzinie gospodarczej i bezpieczeństwa państwa. Wstrzymano sprzedaż paliw do aut osobowych, ograniczono ruch pociągów. Przewozy towarowe ograniczono do minimum zapewniając jedynie funkcjo-

nowanie strategicznie ważnych elementów gospodarczych i wyżywienie ludności.

Od dnia **D-15** na terenie okręgów przygranicznych z CZERWONYMI i BRAZOWYMI wprowadzono u ZIELONYCH ograniczenie ruchu turystycznego, a w miejscowościach granicznych godzinę policyjną. Wzdłuż dróg: Grodno, Alitus, Kaunas; Lida, Wilno, Paniewiezs, Brasław, Turmantas, Rokiskis oraz Gusiew, Kowno i Kaliningrad, Szulaj prowadzone są intensywne prace remontowe, co ZIELONI tłumaczą koniecznością wykorzystania pożyczki Banku Światowego, kończącej się z upływem 1997 roku.

W **D-14** rząd ZIELONYCH zwrócił się do rządów NIEBIESKICH, BRUNATNYCH i BIAŁYCH o udzielenie gwarancji rządowych na dostawy z tych państw ropy naftowej, węgla kamiennego i energii elektrycznej.

Na wodach terytorialnych Obwodu Bałtyckiego doszło do katastrofy tankowca z okrętem wojennym. Plama ropy przesuwana się w kierunku pld.-zach. Zbliżając się niebezpiecznie do wód NIEBIESKICH.

W dniach **D-14;15** międzynarodowe organizacje humanitarne (UN Department of Humanitarian Affairs / UN DHA, International Red Cross - IRC) powzięły decyzje o udzieleniu pomocy ZIELONYM, w celu likwidacji ogniska epidemii żółtaczki w rejonie południowo-zachodnim (około 600 zachorowań) oraz w celu zapewnienia pomocy humanitarnej (dostarczenie wody pitnej - planuje się dostawy z terenu NIEBIESKICH, dostarczenie żywności, odzieży itp.). W tej sprawie prowadzone mają być również rozmowy z MSZ NIEBIESKICH i organizacjami humanitarnymi.

Ocenia się następujące potrzeby:

- około 1000 hospitalizacji chorych;
- około 5000 konsultacji medycznych;
- dostarczenie blisko 1000 ton żywności;
- dostarczenie 5000 m³ wody pitnej.

Zachodnie media zwiększyły znacznie swoje zainteresowanie problematyką wschodnią. Przedstawiciele opozycyjnych partii politycznych, organizacje międzynarodowych i publicyści polityczni żądają od swych rządów bardziej zdecydowanych postaw, w celu zapobieżenia konfliktowi przez roz-

strzygnięcie sporu na drodze pokojowej. W ostatnich dniach w stolicach państw europejskich a także w większych miastach miały miejsce liczne manifestacje przeciwko BRAZOWYM. W Krakowie na teren konsulatu BRAZOWYCH wdarła się grupa bojówkarzy usiłując opanować siedzibę konsula. Dzięki interwencji sił porządkowych próbę tę udaremniono. W tej sprawie ambasador BRAZOWYCH zwrócił się do Ministra Spraw Zagranicznych z żądaniem wzmocnienia ochrony placówek dyplomatycznych jego państwa.

Napięta sytuacja w regionie zmusiła Sekretarza Generalnego ONZ do zwołania w dniu **D-10** nadzwyczajnej sesji Rady Bezpieczeństwa ONZ.

**INFORMACJE DODATKOWE DO GRY DECYZYJNEJ
NA WYŻSZYCH KURACH OBRONNYCH
(Założenie nr 2 - grupa wojewódzka)**

(Uwaga: Materiał przekazywany uczestnikom gry w dniu zajęć)

**I. TEMAT: ORGANIZACJA OBRONY NARODOWEJ W
WOJEWÓDZTWIE W SYTUACJI KRYZYSU
POLITYCZNO-MILITARNEGO**

II. ROZWÓJ SYTUACJI MIĘDZYNARODOWEJ

1. Świat i ONZ

- Sekretarz Generalny ONZ wydał oświadczenie w dniu **D-11**, oferując swoją osobistą pomoc mediacyjną skłóconym stronom.
- Rada Bezpieczeństwa ONZ w dniu **D-9** rozpoczęła konsultacje w sprawie sposobu wymuszenia na **BRAZOWYCH** zmiany postawy w stosunku do **ZIELONYCH** i innych państw bałtyckich.
- Przedstawiciel **BRAZOWYCH** w Radzie Bezpieczeństwa zapowiedział bojkot obrad.
- Papież wzywa hierarchię Kościoła Prawosławnego o wsparcie w działaniach na rzecz ochrony pokoju w Europie.

2. OBWE, Unia Europejska, Unia Zachodnio-Europejska

- Stała Rada OBWE spotkała się w **D-8**, w celu określenia zakresu rozmów i mediacji.
- **POMARAŃCZOWI** i **BRUNATNI** zgłosili propozycję wysłania sił humanitarnych ze składu Eurokorpusu do udzielenia pomocy ludności **ZIELONYCH** i **CZERWONYCH** w rejonie epidemii; wydzielone siły liczą ok.

2,7 tys. żołnierzy. Zapowiedziano także przeprowadzenie ćwiczenia pk. „PEGASUS”, na południowo-wschodnim obszarze BRUNATNYCH.

- Nadal brak jednolitości w ramach UZE w zakresie zaangażowania się w strefie sporu. Przygotowywane jest posiedzenie Rady UZE na dzień D+5 (Zob. zał. 7).

3. NATO

- Rada NATO nakazała dowództwu sił NATO wprowadzenie dodatkowych środków ostrożności, włącznie z wprowadzeniem wyższych stanów gotowości bojowej. Centrum Satelitarne (SATCEN) otrzymało zlecenie nadzoru bezpieczeństwa w regionie Europy Śr.-Wsch., z uwzględnieniem obszaru Bałtyku.

4. Sytuacja w strefie sporu i przyległej

- Ambasadorzy BRAZOWYCH i CZERWONYCH opuścili Wilno.
- W dniu D-5 prezydent BRAZOWYCH wydał oświadczenie, w którym zażądał zdecydowanie nie angażowania się państw obcych w ich problemy, a także radykalnych ustępstw ze strony ZIELONYCH w zakresie:

- zrezygnowania z aspiracji prozachodnich;
- zerwania więzi militarnych z NIEBIESKIMI;
- zagwarantowania autonomiczności ludności pochodzenia BRAZOWYCH.

- Zwiększył się ruch przygraniczny między NIEBIESKIMI a ZIELONYMI i CZERWONYMI. Zdarzają się masowe, zorganizowane wjazdy do NIEBIESKICH mniejszości tej narodowości. Placówki graniczne nie mogą opanować tej sytuacji swoimi stałymi załogami.

- Na terenie województw wschodnich (podlaskie, warmińsko-mazurskie) zanotowano zwiększoną zachorowalność na żółtaczkę. lekarze wojewódzcy wnioskujeją wprowadzenie stanu epidemii w województwach.

- D-5 - nota ZIELONYCH do rządu BRAZOWYCH o gwarancję granic.

- D-4 - protest przywódców mniejszości BRAZOWYCH przeciw dyskryminacji BRAZOWYCH w państwie ZIELONYCH.

- Ministerstwo Gospodarki NIEBIESKICH poinformowało o spadku dostaw paliw i gazu ziemnego BRAZOWYCH o ok. 15 %.

- **D-2** - MSZ CZERWONYCH przedstawia ambasadorowi ZIELONYCH postulaty w sprawie poprawek granicznych.

- ZIELONI rozpoczęli mobilizacyjne rozwinięcie sił zbrojnych i sił reortu MSW.

- Wzdłuż wybrzeży ZIELONYCH prowadzone są manewry części Floty Bałtyckiej (sił Obwodu Bałtyckiego).

- Nad obszarem ZIELONYCH zestrzelono jeden samolot rozpoznawczy CZERWONYCH.

- Zaobserwowano wzmożoną działalność terrorystyczną w państwie ZIELONYCH.

- W strefie przygranicznej CZERWONYCH z ZIELONYMI nasiliła się aktywność środków radiowych i zakłócających.

- Wzdłuż wschodniej granicy NIEBIESKICH wzrosła częstotliwość lotów powietrznych aparatów rozpoznawczych.

- Prognoza bieżąca wskazuje, że plama ropy, dotąd nie opanowana, będzie się przesuwać dalej w tym samym kierunku. Kraje bałtyckie nie podjęły jeszcze dostatecznych środków zapobiegawczych obawiając się negatywnej reakcji BRAZOWYCH, w strefie sporu.

5. Zarys sytuacji w województwie

Na obszarze województwa..... doszło do zwiększonego napływu obco-krajowców z terytorium ZIELONYCH i CZERWONYCH. Turyści handlowi przebywający w województwie odmawiają powrotu do kraju. Kilkuset z nich oczekuje pomocy miejscowych władz, głównie w zakresie miejsc noclegowych i pomocy medycznej. W gminach przygranicznych koczujący uchodźcy dopuszczają się aktów pospolitych kradzieży, włóczęgostwa i bójek. Wiele aktów przestępczych cudzoziemców ma charakter porachunkowy, w większości przypadków wiąże się z użyciem broni palnej lub handlem nią. W strefie przygranicznej i wokół obozów uchodźców pospolite stało się czerpanie korzyści z nieładu (także nieletnich). W kilku miejscowościach napadnięto

na prywatne posiadłości i ograbiono ich właścicieli. Pięć osób walczy o życie na oddziale intensywnej terapii w szpitalu wojewódzkim. Z danych operacyjnych wynika, że napastnicy posługiwali się nieporadnie językiem NIEBIESKICH.

Zablokowanie przejść granicznych przez wielokilometrowe kolejki samochodów utrudnia funkcjonowanie ruchu przygranicznego i terminową wymianę handlową. Na odcinku Ełk-Białystok trwa usuwanie skutków katastrofy kolejowej, w wyniku której doszło do ograniczenia ruchu pociągów i utrudnienia dojazdu ok. 1000 osób do pracy w Białymstoku.

Nie najlepiej przedstawia się sytuacja gospodarcza Podlasia. Handel przygraniczny, który ożywił gospodarkę regionu załamał się, a tysiące ludzi znajdujących do tej pory pracę na bazarach albo przy produkcji na ich potrzeby, straciło możliwość zarobkowania. Po wybuchu kryzysu handel bazarowy prawie zamarł, a obroty właścicieli straganów spadły o połowę. Protesty z tym związane przybrały na sile, mnożąc trudności władz wynikające z protestów innych grup zawodowych (lekarzy, pielęgniarek i nauczycieli). Szczególnie trudna jest sytuacja w Białymstoku, w którym około 20 % dorosłych mieszkańców miasta pracowało na potrzeby obsługi turystów i klientów zza wschodniej granicy. W tej sytuacji spada także zainteresowanie firm zachodnich (Macro Cash and Carry, Auchant, Metro AG, Leclerc) inwestycjami w województwie.

Wzrost przestępczości pospolitej niepokojąco wpływa na bezpieczeństwo mieszkańców wsi i małych miasteczek. Istnieje niebezpieczeństwo sabotażu na węzłach kolejowych i w zakładach pracy. Jest to szczególnie groźne ze względu na przechowywanie tam toksycznych środków przemysłowych (w sumie ok. 100 ton amoniaku, 70 ton chloru i 55 ton SO₂).

Niepokojący jest wzrost zachorowań na choroby zakaźne i zjawisko masowego wykupu podstawowych środków medycznych i sanitarnych.

W wielu wsiach i miasteczkach wykupiono zapasy żywności, a głównie cukru, mąki, kaszy, masła i mleka w proszku. Wielu handlowców wykorzystuje tę sytuację, podnosząc znacznie ceny tych artykułów oraz stosując me-

tość sprzedaży zwaną sprzedażą „spod lady”. Niepokoje wywołane konfliktem międzynarodowym spowodowały wzrost przestępstw gospodarczych.

Są to głównie: naruszenia własności intelektualnej, fałszerstwa i oszustwa o charakterze gospodarczym, przestępstwa z ustawy o akcyzie i przekupstwa. W wyraźny sposób spadło -dotychczas stałe - tempo składania zeznań podatkowych, przez osoby fizyczne i prawne (*ten element uwzględniamy w trakcie gier odbywających się w okresie składania ww. zeznań*).

W Białymstoku i Suwałkach stwierdzono zwiększony handel narkotykami od kokainy, poprzez syntetyki (np. *extasy*), aż po haszysz i marihuanę. Niepokojąco wzrasta nieobecność dzieci i młodzieży w szkołach oraz przestępczość nieletnich. Do najczęstszych czynów karalnych, popełnianych przez nieletnich, należą napady rabunkowe i wymuszenia rozbójnicze. W wielu szkołach podjęto działania zapobiegawcze poprzez zwiększenie liczby zajęć pozalekcyjnych, przy współudziale pedagogów szkolnych, nauczycieli i przedstawicieli Policji.

Załącznik 6
Do użytku służbowego

Uwaga: załącznik ten, dla grupy wojewódzkiej, ma charakter zapoznawczy; nie wyklucza się jednak możliwości wykorzystania go w celach analitycznych.

ORGANIZACJA BEZPIECZEŃSTWA I WSPÓŁPRACY W EUROPIE
STAŁA RADA

..... plenarne posiedzenie ,(dzień, miesiąc, rok)

DECYZJA Nr...

Stała Rada,

Na podstawie raportu Osobistego Przedstawiciela Przewodniczącego Rady (*nazwisko i imię*), z jego wizyty roboczej w kraju ZIELONYCH, w dniach(do **D-10**).

1. Akceptuje zalecenia zawarte w raporcie dotyczące dialogu między stronami sporu międzynarodowego.

2. Stwierdza potrzebę złagodzenia sporu w regionie, środkami politycznymi oraz pilnego udzielenia pomocy humanitarnej.

3. Deklaruje gotowość OBWE, we współpracy z innymi instytucjami i organizacjami międzynarodowymi, do:

a. udzielenia pomocy państwu ZIELONI w przywróceniu i podtrzymaniu demokratycznych standardów ze wsparciem dla centralnych i lokalnych instytucji demokratycznych, włącznie,

b. przejęcia koordynacyjnej funkcji, we współpracy z innymi organizacjami, w stosunku do wszystkich uczestników pomocy i wsparcia dla skłóconych stron.

4. Zwraca się z prośbą do Przewodniczącego, przy poparciu Sekretarza Generalnego, o kontynuowanie konsultacji, z należącymi do OBWE państwami, dotyczących współpracy i koordynowania z tymi państwami, a także

z organizacjami międzynarodowymi w kwestii zaangażowanego na rzecz ludności w państwach objętych sytuacją sporną.

Przewodniczący przedstawi wnioski z tych konsultacji, jeśli to możliwe, w jak najwcześniejszym terminie.

.....

Uwaga: załącznik ten, dla grupy wojewódzkiej, ma charakter zapoznawczy; nie wyklucza się jednak możliwości wykorzystania go w celach analitycznych.

UNIA ZACHODNIOEUROPEJSKA

ZARYS PORZĄDKU DZIENNEGO

Posiedzenia Rady Unii Zachodnioeuropejskiej
w dniu D+5godz. 9.00

W uzgodnieniu z prezydium i w świetle wniosków osiągniętych przez Radę ds. Ogólnych Unii Europejskiej, podczas spotkania w dniu dzisiejszym, Sekretariat UZE postanawia o zwołaniu nadzwyczajnego posiedzenia Rady Stałej, w celu przedyskutowania sytuacji w regionie Europy Śr.-Wsch.. Spotkanie odbędzie się w dniu..... (D+5).

W załączeniu przedstawiony jest zarys porządku dziennego. W czasie posiedzenia Sztab Wojskowy zostanie poproszony o przedstawienie krótkiego wprowadzenia, po którym Prezydium i delegacje reprezentujące Prezydium UE oraz Przewodniczącego OBWE zaprezentują dalsze informacje w dziedzinach: politycznej, gospodarczej i społecznej.

Porządek posiedzenia Rady Stałej:

1. Raport Sztabu Wojskowego o sytuacji militarnej.
2. Wystąpienie przedstawiciela OBWE.
3. Wystąpienie przedstawiciela Unii Europejskiej.
4. Wystąpienia członków, partnerów stowarzyszonych i obserwatorów.
5. Prezentacja wariantów rozwoju sytuacji i wstępnych opcji zaangażowania UZE:
 - a. przy wsparciu i pełnym zaangażowaniu oraz współpracy podmiotów sporu,

b. przy wsparciu i zaangażowaniu jednej ze stron lub jej dążeniu do wyeliminowania udziału strony przeciwnej.

c. w innych przypadkach (np. całkowitego braku współpracy).

Członkowie UZE, państwa stowarzyszone i obserwatorzy proszeni są o przedstawienie ocen sytuacji i wariantów zaangażowania wg powyższych scenariuszy (5.a,b,c) w zakresie:

a. zaangażowania dyplomatycznego,

b. zaangażowania dyplomatycznego i gospodarczego,

c. zaangażowania dyplomatycznego, gospodarczego i wojskowego

d. zaangażowania humanitarnego.

W celu ułatwienia przygotowań posiedzenia Rady prosi się o wypełnienie poniższej tabeli, prezentującej wstępne stanowisko uczestników posiedzenia w przedmiotowej sprawie i przesłanie na dwa dni przed spotkaniem.

Lp.	Wyszczególnienie	Warianty zaangażowania				
		a	b	c	d	Uwagi
1.	Wsparcie, zaangażowanie i współpraca stron sporu					
2.	Zaangażowanie jednej ze stron					
3.	Zaangażowanie jednej ze stron przy niechęci do współpracy z drugą stroną					
4.	Brak współpracy stron					

UWAGI TECHNICZNE:

X - zaangażowanie mało prawdopodobne

XX - zaangażowanie prawdopodobne

XXX - zaangażowanie pewne

.....

WSTĘPNE STANOWISKO RZĄDU „NIEBIESKICH”

Protokół z posiedzenia Rządu w dniu..., w sprawie oceny zagrożenia bezpieczeństwa państwa oraz koncepcji działań w sytuacji kryzysu polityczno-militarnego.¹

1. Na posiedzeniu w dniu..., rząd NIEBIESKICH ocenił, że sytuacja polityczno-militarna, w najbliższym otoczeniu Państwa, rozwija się niekorzystnie dla jego żywotnych, politycznych, gospodarczych oraz społecznych interesów i uznać ją należy za kryzysową.

Dalszy niekontrolowany jej rozwój może doprowadzić do znaczącego zerwania więzi politycznych, gospodarczych i społecznych, ograniczając bezpieczne warunki bytu i rozwoju społecznego oraz osiąganie celów narodowych.

Za najgroźniejsze Rząd uznaje:

a) w sferze politycznej:

- możliwość dojścia do władzy - w państwie „BRAZOWYCH” - ugrupowań komunistycznych i nacjonalistycznych, preferujących koncepcję siłowego rozstrzygnięcia sporu;

- możliwość politycznego zbliżenia BRAZOWYCH i CZERWONYCH z państwami zachodnimi, nie uwzględniającego interesów NIEBIESKICH;

- brak zdecydowanej reakcji państw zachodnich na postępującą dominację BRAZOWYCH;

¹ Załącznik ten opracowano na podstawie raportów składanych przez zespoły eksperckie szczebla centralnego, w trakcie gier decyzyjnych od połowy roku 1997 do końca 1998. Przyjęto umownie, że jest to protokół z posiedzenia rządu, chociaż mógłby on również stanowić sprawozdanie z posiedzenia komitetu rządowego właściwego w sprawach obronnych, kryzysowych itp. lub organu pod przewodnictwem prezydenta (KOK, Rada Gabinetowa). Pozostajemy jednak przy rządzie, bowiem organ ten posiada pełnię władzy politycznej i administracyjnej co dla wojewody jest bardzo istotne.

- próbę osłabienia autorytetu NIEBIESKICH na arenie międzynarodowej poprzez prowadzenie kampanii oszczerstw i oskarżeń.

a) w sferze gospodarczej i wyżywienia - możliwość ograniczenia dostaw surowców, w tym szczególnie ropy naftowej, gazu i rudy żelaza, co odbije się ujemnie na bilansie wymiany handlowej i pozycji złotówki na rynku europejskim.

b) w sferze bezpieczeństwa i porządku publicznego:

- narastanie niekontrolowanego napływu obcokrajowców;
- nasilające się akty terrorystyczne, sabotażu i dywersji;
- wzrost poczucia zagrożenia wśród obywateli, co w istotny sposób może powodować narastanie braku zaufania społeczeństwa do władzy.

c) w dziedzinie ochrony ludności (osób, dóbr i środowiska):

- niebezpieczeństwo skażenia promieniotwórczego spowodowanego awarią w m. IGNALINA;

- powstanie epidemii żółtaczki w obszarze przyległym do strefy sporu;
- dalsze przemieszczanie się plamy ropy w kierunku wybrzeża NIE-

BIESKICH;

d) w dziedzinie militarnej:

- powstanie unii militarnej pomiędzy BRAŹOWYMI a CZERWONYMI;
- rozwój tendencji militarystycznych w tych państwach;
- wstrzymanie rokowań START-2;
- niebezpieczną koncentrację w pobliżu granic ZIELONYCH zgrupowań wojsk BRAŹOWYCH i CZERWONYCH;

- zakup śmigłowców bojowych i dział o kalibrze powyżej 100 mm przez CZERWONYCH.

e) w sferze informacyjnej:

- agresywną propagandę środków masowej informacji BRAŹOWYCH i ich sprzymierzeńców wobec innych - pośrednich i bezpośrednich - uczestników sporu;

- zerwanie więzi między społeczeństwem a rządem, prowadzące do braku społecznej akceptacji jego poczynań i swoistej paniki wobec niejasnej sytuacji.

f) w sferze legislacyjnej - opóźnianie się procedur związanych z wdrożeniem i nowelizacją prawa w dziedzinie obronności i ochrony ludności (gotowości cywilnej).

Należy się liczyć z dalszym zaostrzeniem sytuacji na obszarze bezpośrednio przyległym do wschodnich granic Państwa. Wymienione wyżej zagrożenia wskazują na narastanie sytuacji kryzysowej. W rezultacie może dojść do konfrontacyjnej próby sił, a w najgorszym przypadku do próby politycznego podporządkowania ZIELONYCH. Można się także spodziewać przypadkowego lub celowego wkroczenia obcych wojsk na terytorium NIEBIESKICH, przed lub po wybuchu konfliktu zbrojnego.

W przypadku dalszego zaostrzenia się sytuacji kryzysowej, należy się liczyć z możliwością znacznego uaktywnienia się grup przestępczych, w tym terrorystycznych, o powiązaniu mafijnym; nasilonych przerzutów, na terytorium NIEBIESKICH, grup rozpoznawczo-dywersyjnych; degradacji ekologicznej znacznej części wybrzeża morskiego; powstania epidemii żółtaczki; awarii reaktorów w IGNALINA i promieniotwórczego skażenia obszaru kraju; nasilania się migracji ludności, aż do powstania migracji masowej; nasilenia się incydentów na granicy wschodniej, aż do wybuchu otwartego konfliktu zbrojnego.

2. Wobec takiej oceny, główny wysiłek należy skierować na pokojowe rozwiązanie powstałej sytuacji kryzysowej z jednoczesnym przygotowaniem Państwa do odparcia ewentualnej, bezpośredniej agresji.

3. Za główne zadania rząd uznaje:

a) w dziedzinie polityki zagranicznej:

- podjęcie działań dyplomatycznych, mających na celu uzyskanie oficjalnego stanowiska stron sporu odnośnie zaistniałej sytuacji;

- podjęcie energicznych działań na forum organizacji międzynarodowych w celu zainteresowania tych gremiów zaistniałą sytuacją i ewentualnymi skutkami jej niekontrolowanego rozwoju;

- podjęcie inicjatywy w celu udzielania pomocy humanitarnej ZIELONYM i innym jej potrzebującym;

- polityczne wsparcie dla doprowadzenia do porozumienia o trójstronnej współpracy GRANATOWYCH, NIEBIESKICH i BRUNATNYCH;

- podjęcie starań o zorganizowanie szczytu państw bałtyckich w państwie ZIELONYCH;

- przychylenie się do prośby ZIELONYCH i podjęcie działań mediacyjnych, mających na celu wyjaśnienie kwestii spornych;

- inne działania (przedstawione m.in. w części tajnej protokołu z posiedzenia rządu).

b) w dziedzinie gospodarczej:

- uzupełnić gospodarcze rezerwy strategiczne do ustalonych wielkości;

- dokonać aktualizacji (przeglądu) CPMG;

- zapewnić alternatywne dostawy źródeł energii i surowców;

- zwiększyć rezerwy artykułów żywnościowych oraz medycznych, higienicznych i sanitarnych, w pierwszej kolejności w województwach północno-wschodnich.

c) w dziedzinie ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz ochrony granicy państwowej:

- uszczelnić granicę wschodnią;

- wzmoczyć działalność operacyjną organów bezpieczeństwa wewnętrznego;

- wzmoczyć ochronę obiektów użyteczności publicznej, stacji radiowych i telewizyjnych, tras komunikacyjnych, zakładów przemysłowych (produkcji specjalnej), baz materiałowych, ujęć i urządzeń wodnych i innych ważnych obiektów;

- uaktualnić plany operacyjne organów bezpieczeństwa i porządku publicznego;

- inne (niejawne).

d) w dziedzinie militarnej:

- przygotować siły zbrojne do zapewnienia odparcia ewentualnej agresji oraz obrony suwerenności i niepodległości Państwa (szczegóły w tej materii mają charakter niejawny);

- dokonać oceny potrzeb i możliwości użycia sił zbrojnych dla wsparcia władz cywilnych w zakresie ochrony ludności, ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz ochrony granicy państwowej;

- dokonać pilnego przeglądu możliwości wojewódzkich sztabów wojskowych do przejęcia roli koordynatora CIMIC², na rzecz sił własnych i sojusznicznych, zarówno na rzecz pomocy humanitarnej, jak i ewentualnych działań zbrojnych;

- przeprowadzić gry sztabowe w ramach CIMIC na poziomie centralnym i wojewódzkim (szczegóły w oddzielnych wytycznych MON i MSWiA);

- inne przedsięwzięcia (w części niejawnej protokołu).

e) w dziedzinie ochrony ludności:

- dokonać przeglądu centralnych i wojewódzkich planów ochrony ludności;

- przyspieszyć działania ratownicze na Bałtyku;

- monitorować poziom skażeń radioaktywnych i epidemii żółtaczki;

- dokonać przeglądu rezerw państwowych na rzecz ochrony ludności, z uwzględnieniem zagrożenia radiacyjnego;

- zamówić w radio i TV programy informacyjne dla społeczeństwa o podstawowych sposobach zachowania się w sytuacjach trudnych (skażenie, awarie techniczne, katastrofy drogowe, pożary itp.);

- dokonać przeglądu gotowości centralnych organów kierowania systemem ochrony ludności.

f) w dziedzinie informacyjnej:

- podjąć działania, mające na celu przeciwdziałanie dezinformacji społeczeństwa;

- zwiększyć zakres kontaktów władz centralnych z mediami;

- informować społeczeństwo na bieżąco o działaniach rządu i potrzebie przygotowań obronnych.

g) w legislacji obronnej - przyspieszyć wdrożenie pakietu ustaw i innych aktów prawnych uprawniających właściwe organy państwowe do działania w sytuacjach nadzwyczajnych.

² CIMIC (civil-military co-operation) - współpraca cywilno-wojskowa.

4. W celu pokrycia kosztów działań rządu wstrzymuje się wydatki z rezerwy budżetowej (w celu przeznaczenia ich na działania kryzysowe), inwestycje centralne, a także podejmuje działania w celu zaciągnięcia pożyczki w banku centralnym oraz rozpisania pożyczki wewnętrznej. Rząd zamierza zwołać posiedzenie nadzwyczajne Sejmu w celu znowelizowania ustawy budżetowej, zwiększenia akcyzy oraz ograniczenia dopłat do przedsiębiorstw.

5. Aktualny stan zorganizowania podsystemu kierowania obroną narodową (w tym miejscu nie podajemy oceny owego podsystemu, bowiem w każdej chwili mogą się pojawić istotne zmiany w tej materii, a także z uwagi na czytelność w tej materii pozycję wojewody).

6. W przypadku lawinowego zaostrzenia się sytuacji kryzysowej i bezpośredniego militarnego zagrożenia bezpieczeństwa państwa, Rząd podejmie kroki w celu:

- uruchomienia procedur mobilizacyjnych w państwie i siłach zbrojnych;
- wprowadzenia stanu wyjątkowego lub wojennego, stosownie do skali zagrożenia, na części lub całości terytorium państwa;
- powołania Naczelnego Dowódcy SZ;
- uznania województw północno-wschodnich za strefę bezpośrednich działań wojennych;
- ograniczenia praw obywatelskich i gospodarczych;
- wprowadzenia reglamentacji żywności;
- wprowadzenia powszechnego obowiązku świadczenia pracy;
- ograniczenia przewozów osób i rzeczy w transporcie drogowym, kolejowym, lotniczym i morskim;
- całkowitego zakazu ruchu prywatnego na morzu i w powietrzu;
- wprowadzenia ograniczeń w zakresie obrotu środkami pieniężnymi i dewizowymi;
- inne działania (w części tajnej protokołu).

.....

WOJEWÓDZTWO PODLASKIE - ogólna charakterystyka

Pod względem etnicznym i kulturowym województwo podlaskie jest regionem bardzo zróżnicowanym. W jego południowo-wschodniej części większość stanowią Białorusini, na północy, w okolicach Puńska, mieszkają Litwini, na obrzeżach Puszczy Knyszyńskiej mieszkają Tatarzy. Okolice jezior suwalskich zamieszkują staroobrzędowcy, kultywujący średniowieczne reguły prawosławia.

Podlasie jest szóstym co do wielkości regionem Polski i czternastym pod względem ludności. Województwo zajmuje powierzchnię 20,189 tys. km². Zamieszkiwane jest przez 1,224 mln mieszkańców. Na jego terenie znajduje się 36 miast; 3,95 tys. miejscowości wiejskich; 21 powiatów (w tym 3 miasta na prawach powiatu) oraz 118 gmin.

Największym miastem województwa jest Białystok (około 300 tys. ludności), który - wraz z satelickimi miasteczkami - zamieszkały jest przez niemal 1/3 mieszkańców województwa.

Na Podlasiu znajduje się 25 dużych zakładów przemysłowych, z których osiem to zakłady z całkowitą lub przeważającą własnością państwową skarbu państwa, trzynaście prywatnych oraz cztery z własnością państwową osób prawnych. Na liście tej przeważają przedsiębiorstwa przemysłowe (18), wobec czterech handlowych, dwóch z działu zaopatrzenia w energię, gaz i wodę oraz jednego z budownictwa. W dziesięciu największych z nich pracuje około 11 tys. osób, a w pozostałych od 282 do około 700.

Grunty orne zajmują około 40 % powierzchni województwa, lasy - **nie-mal 30**, łąki 12, pastwiska około 8, a nieużytki - 10%. Ponad 692 tys. hektarów terenu podlega ochronie - są to lasy, bagna, pojezierza i rezerваты. Duże zalesienie regionu i inne nieużytki sprawiają, że dochody gmin z podatków lokalnych są bardzo niskie. Podatek rolny przynosi około 30 mln, zaś podatek od nieruchomości nieco ponad 100 mln złotych. Istotnym źródłem zasilania dla podlaskich gmin była subwencja ogólna. Istotnym źródłem dochodów

Podlasia będzie subwencja wyrównawcza, co oznacza jednocześnie jego uzależnienie od sytuacji gospodarczej bogatych województw.

Na Podlasiu znajduje się 27 szpitali, 203 apteki, 250 placówek bankowych, jedna telewizja regionalna, cztery stacje radiowe oraz dwie lokalne gazety.

Województwo podlaskie narażone jest na możliwość wystąpienia następujących zagrożeń naturalnych i spowodowanych przez człowieka (o charakterze międzynarodowym, narodowym, regionalnym i lokalnym):

- konflikt zbrojny, terroryzm, przestępczość zorganizowana i pospolita;
- konflikty i antagonizmy o podłożu ekonomicznym, narodowościowym, etnicznym i religijnym;

- skażenia promieniotwórcze ludności i środowiska;
- skażenia toksycznymi środkami przemysłowymi (TŚP);
- zatopienia i powódzie;
- pożary przestrzenne;
- burze, huragany i trąby powietrzne; silne mrozy i śnieżyce
- epidemie chorób ludzi, roślin i zwierząt; urazy i zatrucia;
- katastrofy budowlane i komunalne;
- awarie urządzeń technicznych (np. ropociągu, gazociągu);
- inne.

Przedsiębiorstwa przemysłu chłodniczego, mięsnego, owocowo-warzywnego, serowarskiego, stacje uzdatniania wody i inne korzystają w procesie technologicznym z TŚP m.in. amoniaku i chloru, co stanowi potencjalne zagrożenie dla ludności i środowiska. W pobliskim Grodnie, zakłady azotowe stosują w produkcji około 20 tys. ton amoniaku, którego uwolnienie, przy niekorzystnych warunkach atmosferycznych, może stanowić zagrożenie dla powiatów przygranicznych.

Katastrofalne zatopienie może nastąpić w wyniku zniszczenia zapory zbiornika „Siemiatówka”. Przerwanie zapory, przy górnym spiętrzeniu wody, może spowodować powstanie fali powodziowej o wysokości około 7 metrów i sięgnąć do 20 km poniżej zapory. W strefie zagrożonej zalewem znalazłoby się 11 wsi (ponad 450 osób).

Zagrożenie powodziowe stwarzają rzeki Bug i Narew. Łącznie niebezpieczeństwo powodzi zagraża tysiącu osób i 40 tys. sztuk inwentarza żywego.

W czasie konfliktu zbrojnego oprócz zagrożeń naturalnych i spowodowanych przez zaniedbanie człowieka, może nastąpić zwielokrotnienie ilości niebezpiecznych sytuacji z atakami bojowymi na ludność cywilną włącznie. Sytuacje województwa pogarsza fakt, iż leży przy granicy państwowej, a co za tym idzie może się stać obiektem różnorodnego oddziaływania potencjalnego przeciwnika środkami walki zbrojnej i psychologicznej.

Druk AON nr 201/WW

MAPA SYTUACJI KRYZYSOWEJ

